

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

92. SESJA PLENARNA W DNIACH 11 I 12 PAŹDZIERNIKA 2011 R.

Rezolucja Komitetu Regionów „Droga do Durbanu: w kierunku 17. Konferencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu”

(2012/C 9/01)

KOMITET REGIONÓW

Zmiana klimatu trwa dalej; samorzędy terytorialne potwierdzają swoje zaangażowanie

1. Przypomina, że dowody naukowe na zmianę klimatu i jej konsekwencje są niepodważalne. Dlatego też by stawić czoła temu globalnemu wyzwaniu, niezbędne jest bezzwłoczne przyjęcie odpowiednich, skoordynowanych, ambitnych i wiążących środków na szczeblu międzynarodowym.

2. Wzywa europejskich i światowych przywódców do dalszego skupiania się na łagodzeniu zmiany klimatu i dostosowaniu się do jej skutków oraz do przeznaczania na te cele koniecznych środków, mimo kryzysu związanego z długiem publicznym. Podkreśla w tym kontekście, że jedynym sposobem na przezwycięzenie obecnych trudności mogą być inwestycje w infrastrukturę umożliwiające łagodzenie zmiany klimatu i dostosowanie się do jej skutków, a także bardziej powszechne przejście na ekologiczną gospodarkę.

3. Potwierdza swoje zaangażowanie w realizację ambitnych celów i środków na rzecz ograniczenia globalnego ocieplenia do maksymalnie 2 stopni, zgodnie z rezolucją przygotowaną na szczyt w sprawie klimatu w Cancún oraz opinią w sprawie międzynarodowej polityki przeciwdziałania zmianie klimatu, które przedstawił w 2010 r. Odsyła także do konkluzji Rady⁽¹⁾.

4. Podkreśla pilną potrzebę, zgodnie ze zobowiązaniami podjętymi na poziomie europejskim, osiągnięcia wiążącego prawnie międzynarodowego porozumienia w Durbanie pod egidą Narodów Zjednoczonych, które miałyby zastąpić protokół

⁽¹⁾ Konkluzje Rady z dnia 14 marca 2011 r. w sprawie działań następczych po konferencji w Cancún oraz specjalne sprawozdanie IPCC w sprawie odnawialnych źródeł energii i łagodzenia zmiany klimatu z dnia 9 maja 2011 r.

z Kioto, i wzywa do oparcia tego porozumienia na postępach osiągniętych podczas konferencji w Cancún, gdzie uznano kluczową rolę samorządu terytorialnego zachęcając do działań na szczeblu lokalnym i regionalnym na rzecz niskoemisyjnej, ekologicznej gospodarki i wspierając je.

5. Uważa, że konieczne inwestycje nie tylko pomogą złagodzić zmianę klimatu, lecz również przyczynią się znacznie do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego w Europie i stworzenia miejsc pracy oraz zapewnią bardzo potrzebne dochody, pomagając tym samym obniżyć zadłużenie publiczne.

6. Dlatego też z zadowoleniem przyjmuje sporządzone we właściwym momencie sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej⁽²⁾, w którym apeluje się o zrównoważoną politykę i długookresowe programy inwestycji w niskoemisyjną produkcję energii, po to aby osiągnąć znaczną redukcję emisji gazów cieplarnianych.

7. W związku z powyższym i zgodnie z ustaleniami ze szczytu w Cancún, wzywa Strony do uruchomienia ekofunduszu klimatycznego i komitetu dostosowawczego oraz do umożliwienia łatwego dostępu do tych instrumentów społeczeństwu obywatelskiemu oraz władzom lokalnym i regionalnym.

8. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar zwiększenia udziału wydatków związanych z klimatem do co najmniej 20 % w kontekście wieloletnich ram finansowych UE na okres po roku 2013 i zachęca międzynarodowych przywódców do przyjęcia podobnych środków.

⁽²⁾ *Długofalowe tendencje światowej emisji CO₂ – 2011 r.* – wspólne sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej i holenderskiej agencji monitorowania środowiska PBL.

Potęga partnerstwa

9. Odnotowuje, że światowe cele dotyczące zmiany klimatu można osiągnąć jedynie wówczas, gdy z jednej strony przyszłe ograniczenia emisji zostaną sprawiedliwie rozłożone na całą społeczność międzynarodową, z należyтым uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości i sytuacji wyjściowych państw i regionów, a z drugiej strony – gdy zawarty zostanie światowy konsensus co do podjęcia zdecydowanych działań, któremu towarzyszyć będą wspólne normy regularnego monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji (MRW). Z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie paktu z Mexico City i węglowego rejestru klimatu miast (*carbonn® Cities Climate Registry*), jako światowej reakcji samorządu terytorialnego na działania MRW na rzecz klimatu.

10. Z wielkim zadowoleniem przyjmuje uznanie samorządów lokalnych i regionalnych za główne „podmioty rządowe” w kontekście globalnych działań w sprawie zmiany klimatu podczas konferencji COP 16 w Cancún i wzywa do identycznego ich uznania w porozumieniu następującym po protokole z Kioto. Dlatego też prosi o nadanie im uprawnień i wyposażenie ich w środki oraz udostępnienie im finansowania.

11. Wzywa do uwzględnienia celów polityki klimatycznej w rozwoju społecznym na jak najwcześniejszym etapie, poprzez zapewnienie wsparcia finansowego, partnerstwa klimatyczne, rozwój kapitału ludzkiego i wiedzy fachowej, tak by wygenerować niskoemisyjny wzrost gospodarczy, przeciwdziałać pustynnieniu i rozwinąć zrównoważoną gospodarkę leśną. W związku z tym wzywa do podjęcia dalszych działań na rzecz realizacji programu REDD+ (redukcja emisji spowodowanych wylesianiem i degradacją lasów w krajach rozwijających się).

12. Odnotowuje, że 75 % emisji dwutlenku węgla powstaje na obszarach miejskich, i podkreśla, że skuteczne światowe działania wymagają podejścia opartego na wielopoziomym sprawowaniu rządów, obejmującego koordynację wysiłków między władzami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i ponadnarodowymi, w oparciu o zasadę pomocniczości. W tym kontekście podkreśla, że Pakt Terytorialny Władz Lokalnych i Regionalnych w sprawie Strategii „Europa 2020”, zaproponowany przez Komitet Regionów UE, jest bardzo istotnym narzędziem przeciwdziałania zmianie klimatu.

13. Dlatego też apeluje do wszystkich samorządów terytorialnych na całym świecie o inwestycje w przeciwdziałanie zmianie klimatu, podnoszenie świadomości publicznej, zdobywanie publicznego poparcia politycznego, zwiększanie poczucia odpowiedzialności za proces, zachęcanie przedsiębiorstw do inwestycji i nowych modeli przedsiębiorczości, uruchamianie źródeł finansowania oraz o motywowanie producentów i konsumentów do zmiany zachowania w celu stworzenia zasobooszczędnego społeczeństwa i gospodarki bardziej przyjaznej dla klimatu.

14. Podkreśla wysiłki miast i regionów w całej Europie, które przyjęły lokalne lub regionalne strategie w zakresie klimatu i energii z konkretnymi celami łagodzenia zmiany klimatu

i które – na przykład przystępując do Porozumienia Burmistrzów – zobowiązały się do ograniczenia emisji CO₂ do 2020 r. o przynajmniej 20 %.

15. Podkreśla także wysiłki podejmowane przez regiony wyspiarskie, które w ramach „Paktu Wysp” zobowiązały się do opracowania planu działania z zakresu energii, ukierunkowanego na realizację celów UE w dziedzinie zrównoważonej energii i łagodzenia zmiany klimatu, a nawet ich przekroczenie.

16. Uważa, że fachowa wiedza władz lokalnych i regionalnych UE w tym zakresie powinna zostać udostępniona samorządom terytorialnym w innych częściach świata.

17. Przypomina o protokole ustaleń podpisanym z Konferencją Burmistrzów USA, ponownie deklaruje swoje zaangażowanie w dalszy rozwój tej szczególnej formy współpracy transatlantyckiej i jest gotów rozważyć podobne rodzaje współpracy z partnerami z innych części świata.

18. Uważa, że bezwzględnie należy uświadamiać obywatelom zagrożenia wynikające z globalnego ocieplenia i angażować ich w programy propagujące energię odnawialną. Powodzenie tych programów wymaga świadomości i zaangażowania obywateli oraz szerokich działań informacyjnych, które doprowadzą do jak najszerzej mobilizacji opinii publicznej. Dobrym przykładem może tu być włączenie obywateli na wczesnym etapie w programy promujące odnawialne źródła energii.

W kierunku świata zrównoważonego rozwoju

19. Podkreśla, że wizja niskoemisyjnej, zasobooszczędnej gospodarki wymaga nowej rewolucji przemysłowej, w którą zaangażują się władze wszystkich poziomów, osoby prywatne, przedsiębiorstwa, uczelnie i ośrodki badawcze. Ponadto zachęca te podmioty do dzielenia się pomysłami i doświadczeniami ponad granicami państwowymi, aby wzmocnić podejście oddolne.

20. Wzywa do włączenia polityki ochrony środowiska i priorytetów działań związanych ze zmianą klimatu do innych dziedzin polityki, tak aby zmaksymalizować synergię, uznając jednocześnie, że te same działania mogą i powinny zmierzać do osiągnięcia rozmaitych uzupełniających się celów.

21. Wskazuje na potrzebę holistycznego podejścia do łagodzenia zmiany klimatu i dostosowania się do jej skutków, co wymaga przekształceń w wielu sektorach, takich jak mobilność, budownictwo, żywność, gospodarka odpadami, recykling i ponowne wykorzystanie produktów oraz użytkowanie gruntów i obszarów miejskich, a także finansowych zachęt do inwestycji niskoemisyjnych, nowego położenia nacisku na ekologiczny ślad w cyklu życia produktów i usług oraz uwzględnienia w szkoleniach i edukacji wzorów zachowania zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego.

22. Wzywa Strony do zwrócenia większej uwagi na działania i programy badań i innowacji związane z klimatem oraz apeluje do państw członkowskich o zapewnienie samorządom terytorialnym odpowiednich środków finansowych na zajęcie się tym wyzwaniem.

23. Wzywa zatem do stworzenia odpowiednich warunków ramowych do sprawnego wprowadzenia niezbędnych zmian w infrastrukturze energetycznej, które umożliwią stworzenie inteligentnych sieci energetycznych, tak by na przykład zgodnie z panującymi lokalnie warunkami gospodarstwa domowe, małe i średnie przedsiębiorstwa, władze lokalne i spółdzielnie mogły generować swoją własną ekologiczną energię i przesyłać ją w ramach sieci typu „każdy z każdym” między regionami. Wzywa Komisję Europejską do zorganizowania specjalnej konferencji z udziałem władz lokalnych i regionalnych oraz odpowiednich zainteresowanych stron w celu rozpoczęcia transformacji procesu wytwarzania i dystrybucji energii w Europie, co ustanowiłoby ramy odniesienia dla innych.

24. Popiera systemy handlu uprawnieniami do emisji jako sposoby uporania się ze zmianą klimatu. W kontekście UE zachęca państwa członkowskie do przeznaczania całości przychodów z systemu UE na wsparcie badań w zakresie obniżenia emisji i wsparcie inwestycji ekologicznych.

Komitet Regionów w Durbanie

25. Przypomina, że UE, aby być wiarygodną siłą napędową przemian, musi świecić przykładem, w tym musi przyjąć i wdrożyć ambitne oraz wiążące cele, takie jak te dotyczące ograniczenia emisji CO₂, wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych i podniesienia efektywności energetycznej.

26. Dostrzega w wynikach konferencji w Cancún zadanie dla szczebla regionalnego i lokalnego oraz poczuwa się do spoczywającej na nim odpowiedzialności.

27. Deklaruje się wnieść swoją wiedzę specjalistyczną i fachową w proces negocjacji w Durbanie i odegrać aktywną rolę w kształtowaniu tego procesu.

28. Oczekuje, że będzie regularnie uczestniczył w konsultacjach na temat europejskich i międzynarodowych negocjacji w sprawie klimatu i dlatego też będzie dążył do ścisłej współpracy z Komisją Europejską, Parlamentem i Radą.

29. Wzywa odpowiednie Strony do dbałości o spójność decyzji podejmowanych podczas konferencji w sprawie klimatu w Durbanie i konferencji Rio+ 20.

30. Zobowiązuje swoją przewodniczącą do przedłożenia niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Komisji Europejskiej, polskiej prezydencji UE i UNFCCC.

Bruksela, 12 października 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO
